

Số: 02/2023/QĐ-PQTT

Hà Nội, ngày 24 tháng 02 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

VỀ VIỆC YÊU CẦU HỦY PHÁN QUYẾT TRỌNG TÀI

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Với Hội đồng xét đơn yêu cầu gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa: ông Hoàng Minh Thành

Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Thúy Hạnh, Bà Ngô Tuyết Băng

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tham gia phiên họp: bà Bà Đinh Thị Tuyết Mai - Kiểm sát viên.

Thư ký ghi biên bản phiên họp: bà Dương Thị Huệ - Thư ký Tòa án.

Căn cứ vào Điều 71 của Luật trọng tài thương mại;

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ kèm theo và Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 ngày 15/6/2022 của Trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam (VIAC) tại Hà Nội.

Sau khi xem xét Đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài của Bên yêu cầu là Công ty TNHH vận tải xăng dầu NPĐ là nguyên đơn trong Phán quyết trọng tài số 85/21 ngày 15/6/2022 với bị đơn là Tổng Công ty Cổ phần PTI

Các bên tham gia phiên họp xét đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài gồm có:

- Bên yêu cầu: Công ty TNHH Vận tải xăng dầu NPĐ

Địa chỉ: 79 Bis, đường ĐBP, phường ĐK, quận 1, thành phố Hồ Chí Minh

Đại diện theo pháp luật: Ông Vũ Q – Chủ tịch Hội đồng thành viên

Đại diện theo ủy quyền: Ông Khuất Hữu VT, Ông Phạm Thành Đ, Bà Nguyễn Hồng B

Địa chỉ liên hệ: Công ty Luật TNHH PC, tầng 2, Tòa nhà G, số 2, ngõ 21 LVL, phường NC, quận TX, Hà Nội

-Bên liên quan: Tổng Công ty Cổ phần PTI

Trụ sở: Số 95 TTT, phường DV, CG, Hà Nội

Đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Kim L – Tổng Giám đốc

Đại diện theo ủy quyền: Bà Phạm Thị Thúy H, bà Nguyễn Thị T, ông Phạm Quang Đ – Ban pháp chế Tổng Công ty CP PTI

(Tại phiên họp có mặt ông Phạm Thành Đ và ông Phạm Quang Đ)

NỘI DUNG VỤ VIỆC NHƯ SAU

Tháng 03/2020, Công ty NPĐ (bên khai thác tàu) và Ngân hàng TMCP HH (bên mua bảo hiểm) và Công ty CP CTN (bên quản lý tàu) ký với Công ty PTI hợp đồng bảo hiểm thân tàu số 036/HD/013-014/TAU.TT/2020 (sau đây gọi tắt là hợp đồng 036). Theo đó, đối tượng được bảo hiểm là tàu chở dầu Southern Wealth đóng năm 2015 tại Việt Nam với số tiền bảo hiểm là 91.357.800.000 đồng.

Ngày 13/9/2020 khi tàu đang hoạt động trong vùng nước cảng biển Nghi Sơn, Thanh Hóa thì gặp phải sự cố khi buồng máy phát ra tiếng động bất thường. Thuyền trưởng lệnh dừng máy để kiểm tra. Máy trưởng báo với buồng lái là máy chính bị sự cố và thống nhất với Thuyền trưởng cho dừng máy. Thuyền trưởng lệnh dừng máy lúc 09 giờ 55 phút để kiểm tra. Đến 10h15 tàu nổ máy lại tiếp tục hành trình ở chế độ vòng tua thấp để theo dõi nhưng hộp số máy chính vẫn rung và phát ra tiếng động mạnh. Sau khi bộ phận máy kiểm tra xong, Máy trưởng thông báo hộp số bị sự cố không thể tiếp tục được hành trình. Tàu SW quay lại điểm neo an toàn vào lúc 11h40 cùng ngày.

Sau khi thông báo sự cố cho bị đơn, từ ngày 15 đến ngày 16/09/2020 nguyên đơn đã thuê Công ty TNHH VK sửa chữa và bảo dưỡng lần thứ 1 tại khu neo Nghi Sơn. Ngày 23/9/2020, nguyên đơn gửi đề nghị gia hạn khiếu nại bồi thường lần 1 tới bị đơn và yêu cầu bị đơn thanh toán số tiền bảo hiểm cho đợt sửa chữa lần 1 là 122.463.000 đồng.

Ngày 13/4/2021, nguyên đơn và bị đơn ký tiếp hợp đồng bảo hiểm thân tàu số 042/HD/013-014/TAU.TT/2021 (sau đây gọi tắt là hợp đồng số 042) cho tàu Southern Wealth, có hiệu lực từ 00h00 ngày 15/4/2021 đến 24h00 ngày 14/4/2022.

Sau khi thông báo cho bị đơn về kế hoạch sửa chữa tiếp theo, từ ngày 03/4/2021 nguyên đơn tiếp tục mua vật tư để sửa chữa từ Công ty CP thiết bị động lực PMV Việt Nam. Từ ngày 15/4/2021 đến 05/5/2021 nguyên đơn đã thuê Công ty TNHH Thương mại và dịch vụ cơ khí NH sửa chữa lần 2 tại Nhà máy đóng tàu NT.

Từ ngày 04/6/2021, sau khi một lần nữa thông báo cho bị đơn về kế hoạch sửa chữa tiếp theo, nguyên đơn tiếp tục mua vật tư để sửa chữa từ Công ty Cổ phần thiết bị động lực PMV Việt Nam. Từ ngày 08/6/2021 đến 10/6/2021, nguyên đơn tiếp tục thuê Công ty TNHH Thương mại và dịch vụ cơ khí NH sửa chữa lần 3 tại khu neo Bến Gót, Hải Phòng

Ngày 10/7/2021, nguyên đơn tiếp tục gửi đề nghị gia hạn khiếu nại bồi thường lần 3 đến bị đơn yêu cầu bị đơn thanh toán tổng số tiền bảo hiểm cho 3 đợt sửa chữa là 695.508.000 đồng.

Tuân thủ các điều 7.2 và 8.1 của hợp đồng bảo hiểm, nguyên đơn đã cung cấp đầy đủ các tài liệu cần thiết phục vụ cho việc khiếu nại tới các bên liên quan bao gồm bị đơn và Công ty TNHH giám định BD là đơn vị giám định do bị đơn chỉ định.

Ngày 15/9/2021, bị đơn gửi thư điện tử tới nguyên đơn kèm theo báo cáo giám định của Công ty giám định BD phát hành. Trong phân đánh giá nguyên nhân gây ra tổn thất cho hộp số máy chính của tàu Southern Wealth, Công ty giám định BD kết luận:

“Vòng bị hợp số hư hỏng do quá trình hoạt động lâu ngày dẫn đến bong tróc, hư hỏng gây nên sự cố ngày 13/9/2020. Việc sửa chữa của Người khai thác tàu không triệt để dẫn tới gia tăng tổn thất cho một số chi tiết của hộp số trong các lần sửa chữa lần 2 và 3” Bị đơn cho rằng nguyên nhân này không nằm trong các rủi ro được bảo hiểm theo điều khoản bảo hiểm ITC 1/11/95

Không đồng ý với ý kiến nêu trên của bị đơn, nguyên đơn nhiều lần gửi thư điện tử và công văn tới bị đơn phản đối quan điểm không đồng ý bồi thường của bị đơn và phản bác đánh giá nguyên nhân tổn thất của Công ty Giám định BĐ. Tuy vậy, bị đơn vẫn giữ nguyên quan điểm từ chối bồi thường vì vụ tổn thất hộp số máy chính của tàu SW không do rủi ro được bảo hiểm nào gây ra.

Ngày 08/11/2021, nguyên đơn khởi kiện bị đơn tại Trung tâm trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC) yêu cầu Hội đồng trọng tài tuyên: Buộc bị đơn phải trả nguyên đơn số tiền bảo hiểm cho cả ba đợt sửa chữa là 695.508.000 đồng, tiền lãi do chậm trả tính từ ngày hoàn thành và nghiệm thu sửa chữa lần 3 là 112.043.481 đồng. Số tiền thuê dịch vụ tư vấn là 50.000.000 đồng và phí trọng tài là 56.785.000 đồng.

Ngày 15/6/2022, Hội đồng trọng tài đã ban hành phán quyết số 85/21 đối với vụ tranh chấp nêu trên và quyết định: Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn. Nguyên đơn chịu toàn bộ phí trọng tài là 56.785.000 đồng. Nguyên đơn, bị đơn mỗi bên chịu khoản phí đi lại, ở thực tế của trọng tài viên với số tiền 4.481.000 đồng.

Không đồng ý với phán quyết trọng tài nêu trên, ngày 12/7/2022, nguyên đơn là Công ty TNHH Vận tải xăng dầu NPĐ có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội hủy phán quyết trọng tài nêu trên

Tại đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài ngày 12/7/2022, bên yêu cầu (nguyên đơn đơn) trình bày căn cứ yêu cầu Tòa án hủy phán quyết trọng tài như sau:

Phán Quyết Trọng Tài đã vi phạm những nguyên tắc cơ bản về tự do, tự nguyện cam kết, thỏa thuận của các bên quy định tại Bộ luật dân sự. Phán Quyết Trọng Tài đã xâm phạm đến quyền và lợi ích hợp pháp của Bên mua bảo hiểm và cũng là bên thụ hưởng bảo hiểm duy nhất – Ngân hàng thương mại cổ phần hàng hải Việt Nam. Ngoài ra, Phán Quyết Trọng Tài còn thể hiện sự không khách quan và không xem xét một cách đầy đủ các chứng cứ, tài liệu của Vụ tranh chấp theo các quy định của pháp luật Việt Nam, cụ thể như sau:

1. Phán Quyết Trọng Tài không công bằng, khách quan theo quy định pháp luật Việt Nam

Trong tranh chấp này, Phán Quyết Trọng Tài căn cứ chủ yếu vào các tài liệu của Bên Bị đơn mà không xem xét cụ thể tài liệu của Nguyên đơn. Nguyên đơn đang là bên chịu nhiều thiệt hại và bên thực hiện giám định là đơn vị do Bị đơn chỉ định nên chưa đánh giá một cách khách quan, công bằng và toàn diện vụ việc. Cụ thể, tại các đoạn từ Đoạn 52 đến Đoạn 62 của Phán Quyết Trọng Tài, Hội đồng Trọng tài chỉ dựa vào kết luận của đơn vị giám định được chỉ định bởi Bị đơn là Badinco: “Vòng bi hộp số hư hỏng do quá trình hoạt động lâu ngày dẫn đến bong tróc, hư hỏng gây nên sự cố ngày 13/9/2020. Việc sửa chữa của Người

Khai thác tàu không triệt để dẫn tới gia tăng tổn thất cho một số chi tiết của hộp số trong các lần sửa chữa lần 2 và lần 3", và các lập luận của Bị đơn mà cho rằng kết luận của Badino là chúng cử đáng tin cậy về nguyên nhân gây ra tổn thất với hộp số máy chính của tàu SW là không công bằng và thiếu khách quan.

Kết luận này chỉ căn cứ vào ý kiến của thợ sửa chữa và xác nhận của thuyền viên là chưa toàn diện. Khi việc đánh giá nguyên nhân cần đánh giá khách quan trên nhiều yếu tố: Loại máy móc, thời gian vận hành, thời gian bảo hành, tần suất xảy ra các vấn đề bất thường... Như vậy rõ ràng việc căn cứ như vậy thì giám định của Badino là chưa đúng và toàn diện.

Tại Đoạn 60 và Đoạn 61 của Phán Quyết Trọng Tài, Hội đồng trọng tài cũng cho rằng: "lẽ ra Nguyên đơn phải yêu cầu giám định viên độc lập và nếu không thỏa thuận được với Bị đơn việc trưng cầu giám định viên độc lập thì yêu cầu Tòa án có thẩm quyền chỉ định". Như vậy, rõ ràng việc trưng cầu giám định viên độc lập là cần thiết để đảm bảo xác định khách quan nguyên nhân gây ra tổn thất và là căn cứ chính xác định nghĩa vụ bảo hiểm của bên bảo hiểm. Tuy nhiên, Hội đồng trọng tài lại chỉ căn cứ vào kết luận của đơn vị giám định được chỉ định bởi Bị đơn là thiếu công bằng, khách quan đối với Công ty NPĐ .

2. Phán Quyết Trọng Tài không xem xét một cách đầy đủ các chứng cứ, tài liệu của Vụ tranh chấp theo các quy định của pháp luật Việt Nam

Tại Đoạn (62) của Phán Quyết Trọng Tài, Hội Đồng Trọng Tài kết luận "Do Nguyên đơn không xuất trình được bất kỳ tài liệu, chứng cứ thuyết phục nào đánh giá nguyên nhân gây ra tổn thất đối với hộp số máy chính của tàu SW khác với nguyên nhân của Badino đã kết luận trong báo cáo giám định, Hội đồng trọng tài chấp nhận lập luận của Bị đơn ...".

Trên thực tế, Hội đồng Trọng tài đã không xem xét kỹ lưỡng các tài liệu liên quan đến bảo dưỡng hộp số, không thể hiện quan điểm của Người được hiểm Người trực tiếp bị thiệt hại mà bên NPĐ đưa ra. Hội đồng Trọng tài chỉ dựa vào kết luận giám định của Badino và cho rằng là đáng tin cậy và không xem xét các tài liệu, bằng chứng của Nguyên đơn liên quan đến việc chủ tàu đã bảo dưỡng và kiểm tra hộp máy theo đúng yêu cầu của Nhà sản xuất là không khách quan và không xem xét đầy đủ các chứng cứ, tài liệu của Vụ tranh chấp và không phù hợp với quy định của pháp luật.

3. Phán Quyết Trọng Tài có sai sót dẫn đến không đảm bảo quyền lợi của các bên trong Hợp đồng Bảo hiểm, vi phạm nguyên tắc cơ bản của Pháp luật Việt Nam.

Căn cứ quy định tại Điều 8 của Hợp đồng số 0000036 thì PTI có nghĩa vụ và trách nhiệm thanh toán bảo hiểm cho chủ tàu là Ngân hàng thương mại Cổ phần HH (Bên thụ hưởng). Tuy nhiên, Hội đồng Trọng tài đã không xem xét, xác định Ngân hàng thương mại Cổ phần HH là bên có quyền khởi kiện yêu cầu PTI thanh toán phí Bảo Hiểm cho chủ sở hữu mà lại xác định bên khai thác tàu là NPĐ là bên có quyền, bên thụ hưởng trong khi NPĐ chỉ là bên nhận ủy quyền chứ không phải chủ thể khởi kiện thụ hưởng Bảo Hiểm mà chỉ là bên được tạm ứng thanh toán Bảo Hiểm. Như vậy, Phán Quyết của Hội đồng Trọng Tài đã làm mất quyền khởi kiện của Chủ sở hữu tàu, Bên mua bảo hiểm là Ngân hàng thương mại Cổ phần HH vi phạm khoản 4 điều 3 Bộ Luật dân sự 2015: Điều 3. Các nguyên tắc cơ bản của pháp luật dân sự . 4. Việc xác lập, thực hiện, chấm dứt

quyền, nghĩa vụ dân sự không được xâm phạm đến lợi ích quốc gia, dân tộc, lợi ích công cộng, quyền và lợi ích hợp pháp của người khác”.

Từ những trình bày, phân tích nêu trên, nguyên đơn đề nghị Tòa án hủy Phán Quyết Trọng Tài vụ tranh chấp số 85/21 nêu trên

Tại bản ý kiến ngày 18/01/2023, bên liên quan (là bị đơn trong vụ việc) là Tổng Công ty cổ phần PTI (PTI) trình bày:

Công ty NPĐ không có bất kỳ một bằng chứng hay luận điểm nào chứng minh phán quyết trọng tài thuộc một trong những trường hợp bị hủy theo quy định của Điều 68. Luật trọng tài thương mại năm 2010.

Trong đơn yêu cầu, Công ty NPĐ cho rằng “Phán quyết trọng tài đã vi phạm nguyên tắc cơ bản về tự do, tự nguyện, cam kết, thỏa thuận của các bên quy định tại Bộ luật dân sự. Phán quyết trọng tài đã xâm phạm đến quyền và lợi ích hợp pháp của Bên mua bảo hiểm và cũng là bên thụ hưởng bảo hiểm duy nhất – Ngân hàng thương mại cổ phần hàng hải Việt Nam. Ngoài ra phán quyết trọng tài còn thể hiện sự không khách quan và không xem xét một cách đầy đủ các chứng cứ, tài liệu của vụ tranh chấp theo các quy định của pháp luật Việt Nam” là hoàn toàn vô lý và không có căn cứ. Các luận điểm mà công ty NPĐ đưa ra dựa trên những trích dẫn không đầy đủ theo đó chỉ trích dẫn một số nội dung trong tổng thể phán quyết trọng tài đồng thời không xem xét đến mối liên hệ giữa các đoạn trong phán quyết và quy định của pháp luật để tự suy diễn, cụ thể như sau:

I. Công ty NPĐ cho rằng: “... 1. Phán quyết trọng tài không công bằng, khách quan theo quy định của pháp luật Việt Nam. Trong tranh chấp này, phán quyết trọng tài căn cứ chủ yếu vào các tài liệu của bên bị đơn mà không xem xét cụ thể các tài liệu của nguyên đơn. Nguyên đơn đang là bên bị nhiều thiệt hại và bên thực hiện giám định là đơn vị do bị đơn chỉ định nên chưa đánh giá một cách khách quan, công bằng và toàn diện vụ việc....” và "2. Phán quyết trọng tài không xem xét một cách đầy đủ các chứng cứ, tài liệu của vụ tranh chấp theo các quy định của pháp luật Việt Nam ...

Ý kiến của PTI

1. Công ty NPĐ không đưa ra được bất kỳ một bằng chứng nào chứng minh cho ý kiến của mình, trong khi toàn bộ quá trình giải quyết vụ án, Hội đồng trọng tài đã xem xét đầy đủ mọi khía cạnh vụ án khi giải quyết vụ tranh chấp từ thủ tục trọng tài đến nội dung tranh chấp, các nội dung trọng tài xem xét đánh giá được thể hiện đầy đủ trong phán quyết trọng tài, cụ thể Hội đồng trọng tài đã phân tích các nội dung cụ thể làm căn cứ đưa ra quyết định:

- A. Về thỏa thuận trọng tài và thẩm quyền của Hội đồng trọng tài
- B. Về địa điểm trọng tài
- C. Về ngôn ngữ trọng tài.
- D. Về luật áp dụng
- E. Về các vấn đề tranh chấp giữa các bên
- E1. Về quyền khởi kiện của Nguyên đơn
- E2. Về gộp các nội dung tranh chấp
- E3. Về kết luận nguyên nhân tổn thất của Badinco

- E4. Về lỗi ẩn tỳ trong máy móc
- E3. Về trách nhiệm bồi thường của bị đơn
- G. Về yêu cầu khởi kiện của Nguyên đơn
- H. Phân bổ phí trọng tài

Hội đồng trọng tài đã xem xét phân tích đầy đủ toàn diện các nội dung liên quan đến vụ án, tuân thủ đầy đủ các quy định tại quy tắc tố tụng trọng tài của trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam (VIAC) cũng như các quy định của pháp luật Việt Nam để đảm bảo vụ tranh chấp được giải quyết công bằng khách quan đúng theo quy định của pháp luật.

2. Trong suốt quá trình giải quyết vụ tranh chấp, Hội đồng trọng tài đã gửi các văn bản, chứng cứ tài liệu của các đương sự gửi cho Hội đồng trọng tài đến các bên để các bên có ý kiến, phản hồi các luận điểm của bên kia đưa ra. Nội dung này được thể hiện qua các văn bản mà Hội đồng trọng tài gửi cho các bên, và ý kiến phản biện qua lại của các bên đối với luận điểm của nhau trong suốt quá trình giải quyết vụ tranh chấp trước khi diễn ra phiên họp tại trung tâm trọng tài. Đồng thời, trong phán quyết trọng tài cũng mô tả rõ quá trình giải quyết của hội đồng trọng tài từ đoạn 1 đến đoạn 10 mục I Phán quyết

3. Tại phiên họp cuối cùng ngày 18/5/2022, Hội đồng trọng tài đã đưa cho Nguyên đơn và Bị đơn bản tóm tắt quá trình tố tụng trọng tài vụ tranh chấp trong đó mô tả rất rõ quá trình Hội đồng trọng tài giải quyết vụ tranh chấp, gửi tài liệu cho các bên, các bên phản hồi lại. Trong mỗi bản tóm tắt chuyển cho nguyên đơn và bị đơn, người đại diện theo ủy quyền của mỗi bên đã đọc và xác nhận: đã nhận đầy đủ tài liệu tố tụng tính tới thời điểm bắt đầu phiên họp giải quyết tranh chấp; không có phản đối gì về quá trình thành lập Hội đồng trọng tài; không có phản đối gì về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài và các trình tự, thủ tục tố tụng trọng tài khác. Các xác nhận bản tóm tắt quá trình tố tụng trọng tài này, đề nghị Tòa án thu thập từ Hội đồng trọng tài để Hội đồng trọng tài cung cấp cho Tòa án.

4. Đồng thời, trong phán quyết trọng tài tại mục E – Về các vấn đề tranh chấp giữa các bên đã được Hội đồng trọng tài xem xét phân tích kỹ lưỡng tài liệu của các bên cung cấp cũng như lắng nghe ý kiến tranh luận của các bên trước khi đưa ra phán quyết, cụ thể:

Về kết luận nguyên nhân gây ra tổn thất của Badinco (là công ty thực hiện giám định vụ tổn thất) thể hiện tại mục E.3 từ đoạn 52 đến 62 . Về lỗi ẩn tỳ máy móc thể hiện tại mục E.4 từ đoạn 63 đến 69.

Từ các phân tích trên cho thấy, Hội đồng trọng tài đã đánh giá tất cả các chứng cứ, tài liệu mà các đương sự cung cấp theo trình tự thời gian. Hội đồng trọng tài đã tạo cơ hội cho công ty NPĐ chứng minh về nguyên nhân tổn thất của hộp số máy chính. Đến cả phiên họp giải quyết tranh chấp Hội đồng trọng tài vẫn tạo cơ hội cho các đương sự đưa ra các căn cứ chứng minh của mình, Tại đoạn 10 của Phán quyết trọng tài còn chỉ rõ: "10. Hội đồng trọng tài đã tạo điều kiện cho các bên thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình và đã dành phần lớn thời lượng phiên họp để lắng nghe quan điểm của các bên về các vấn đề tranh chấp và nghe lời khai của người làm chứng do bị đơn mời. Trước khi kết thúc phiên họp, các bên đều xác nhận rằng không còn bất kỳ tài liệu chứng cứ nào liên quan để cung cấp". Trước khi trọng tài tuyên bố là phiên họp cuối cùng, các bên đều xác nhận

không còn bất kỳ tài liệu nào cấp cung thêm cũng như không còn ý kiến nào nữa, vì vậy công ty NPĐ đang đưa ra quan điểm không đúng với sự thật khách quan về quá trình giải quyết tranh chấp của Hội đồng trọng tài.

II. Công ty NPĐ cho rằng: “3. Phán quyết trọng tài có sai sót dẫn đến không đảm bảo quyền lợi của các bên trong Hợp đồng bảo hiểm, vi phạm nguyên tắc cơ bản của pháp luật Việt Nam. Phán quyết của Hội đồng trọng tài đã làm mất quyền khởi kiện của Chủ sở hữu tàu. Bên mua bảo hiểm là Ngân hàng TMCP HH (MSB). Vi phạm khoản 3 Điều 4 Bộ luật dân sự 2015..”.

Ý kiến của PTI

Trong Phán quyết trọng tài phần E.1 Về quyền khởi kiện của nguyên đơn, đoạn 43 đến 48 đã mô tả rất rõ quá trình giải quyết liên quan đến quyền khởi kiện của Nguyên đơn cũng như MSB, cụ thể như sau:

1. Ban đầu khi công ty NPĐ khởi kiện PTI tại VIAC, PTI đã có Bản tự bảo vệ số 405/PTI-PCKSNB ngày 25/01/2022 trong đó nêu rõ công ty NPĐ không có thẩm quyền yêu cầu PTI bồi thường, theo các căn cứ sau:

“Điều 15: Điều khoản Người thụ hưởng quyền lợi bảo hiểm 1. Tàu SW là tài sản của Bên A (tức ngân hàng thương mại cổ phần hàng hội Việt Nam). Tất cả các trường hợp xảy ra tổn thất thuộc trách nhiệm của kim của bên B thì Bên A là người thụ hưởng bảo hiểm duy nhất”

Như vậy, theo quy định của hợp đồng, trong mọi trường hợp tổn thất xảy ra và thuộc phạm vi bảo hiểm thì quyền thụ hưởng bảo hiểm là thuộc MSB là chủ tài sản đồng thời là bên mua bảo hiểm và thụ hưởng quyền lợi bảo hiểm.

Trong hợp đồng này, Nguyên đơn chỉ có vai trò là bên khai thác tàu vì vậy Nguyên đơn không có quyền yêu cầu PTI bồi thường bảo hiểm cũng như không có quyền thụ hưởng quyền lợi bảo hiểm (nếu có) theo hợp đồng bảo hiểm này.

2. Sau đó, ngày 23/2/2022, công ty NPĐ có bổ sung Sửa đổi và bổ sung lần 1 Đơn khởi kiện bổ sung giấy ủy quyền số 1008/2022/CV-TGDD3 ngày 21/2/2022 của Ngân hàng TMCP HH (MSB) ủy quyền cho công ty NPĐ là người thụ hưởng và có toàn quyền thay mặt MSB yêu cầu PTI bồi thường và khiếu nại PTI về các tranh chấp phát sinh từ Hợp đồng số 0000036.

3. Ngày 03/03/2022, PTI đã có công văn số 750/PTI-PCKSNB sửa đổi bổ sung lần 01 đơn khởi kiện của nguyên đơn về việc PTI đã thực hiện tra cứu trên Cổng thông tin quốc gia về đăng ký doanh nghiệp thì người đại diện theo pháp luật của MSB là ông NGUYỄN HOÀNG LINH chức vụ: Tổng Giám đốc, còn người ký trên giấy ủy quyền số 1008 ngày 21/2/2022 của MSB là Phạm Việt Hà, chức vụ: Giám đốc quản lý rủi ro bảo hiểm là không có giá trị pháp lý vì không phải do người đại diện theo pháp luật của MSB ký. Do đó, PTI bảo lưu quan điểm công ty NPĐ không có quyền khởi kiện

4. Đến ngày 27/4/2022, công ty NPĐ đã cung cấp cho Hội đồng trọng tài giấy ủy quyền số 2103/2022/CV-TGDD3 đề ngày 24/3/2022 do ông Nguyễn Hoàng Linh - Tổng Giám đốc, người đại diện theo pháp luật của MSB ký, nội dung:

“1. MSB đồng ý rằng người thụ hưởng là công ty TNHH vận tải xăng dầu NPĐ sẽ thay mặt MSB trong Hợp đồng bảo hiểm thân tàu số 0000036...”

làm việc với các bên liên quan đến sự cố tàu SW hỏng hộp số máy chính tại Nghi Sơn, Thanh Hóa ngày 13/9/2020

2. Có toàn quyền thay mặt MSB yêu cầu PTI bồi thường cũng như khiếu nại PTI về phạm vi bảo hiểm và các chi phí liên quan khác phát sinh từ các hợp đồng bảo hiểm thân tàu số 0000036... để bảo vệ toàn bộ các quyền và lợi ích hợp pháp của MSB theo quy định của pháp luật

3. Công ty TNHH xăng dầu NPĐ là người được MSB ủy quyền giải quyết duy nhất đối với sự cố nói trên

Vì vậy, công ty NPĐ đã được MSB ủy quyền là người thụ hưởng và có toàn quyền thay mặt MSB yêu cầu PTI bồi thường và khiếu nại PTI về các tranh chấp phát sinh từ Hợp đồng bảo hiểm số 0000036.

Tại phiên họp giải quyết tranh chấp, từ đoạn 46 đến 48, Hội đồng trọng tài cũng ghi nhận việc các bên không còn tranh chấp về quyền khởi kiện của công ty NPĐ “46....Tại phiên họp, bị đơn không còn phản đối quyền khiếu nại và khởi kiện của nguyên đơn. Và cũng tại phiên họp, bị đơn xác nhận rằng nguyên đơn có quyền yêu cầu bị đơn bồi thường bảo hiểm. 47. Về phía nguyên đơn, nguyên đơn khẳng định rằng theo hợp đồng bảo hiểm đã giao kết, nguyên đơn hoàn toàn có quyền yêu cầu bị đơn bồi thường bảo hiểm. Việc nguyên đơn thu thập thêm giấy ủy quyền của MSB là nhằm củng cố thêm quyền khiếu nại của nguyên đơn. 48. Hội đồng trọng tài nhận thấy giữa các bên không còn tranh chấp về quyền khiếu nại và khởi kiện cả nguyên đơn Cả nguyên đơn và bị đơn không bên nào yêu cầu Hội đồng trọng tài tiếp tục xem xét vấn đề này sau khi các bên đã đạt được sự thống nhất về việc nguyên đơn có quyền yêu cầu bị đơn bồi thường bảo hiểm. Vì vậy, Hội đồng trọng tài quyết định không xem xét quyền khiếu nại và khởi kiện của nguyên đơn do vấn đề này đã được các bên giải quyết tại phiên họp”. Từ các căn cứ trên cho thấy tại mục E.1 Quyền khởi kiện của nguyên đơn tại Phán quyết trọng tài, Hội đồng trọng tài đã xem xét đầy đủ các nội dung liên quan đến vấn đề quyền khởi kiện của công ty NPĐ để đảm bảo quyền lợi của các bên.

Theo các phân tích trên, ngay từ đầu khi phát sinh vụ tranh chấp, các bên đã tranh luận với nhau rất kỹ về nội dung về quyền khởi kiện, quyền thụ hưởng của NPĐ và MSB, theo đó NPĐ đã phải nhiều lần gửi giải trình và bổ sung toàn bộ các giấy ủy quyền của MSB cho NPĐ để Hội đồng trọng tài xem xét

Do đó, việc công ty NPĐ tự phản biện, bác bỏ lại chính các quan điểm của mình trình bày khi giải quyết vụ án tại trọng tài và cho rằng phán quyết của Hội đồng trọng tài đã làm mất quyền khởi kiện của Chủ sở hữu tàu, Bên mua bảo hiểm là MSB là không có căn cứ vì Hội đồng trọng tài đã xem xét kỹ nội dung này, đồng thời phán quyết của trọng tài không làm mất quyền của MSB vì Ngân hàng đã ủy quyền cho công ty NPĐ .

Từ các luận điểm trên thấy, Phán quyết của Hội đồng trọng tài không vi phạm nguyên tắc cơ bản về tự do, tự nguyện, cam kết, thỏa thuận của các bên quy định tại Bộ luật dân sự, giải quyết hoàn toàn dựa trên các căn cứ do các bên đưa ra và hoàn toàn hợp pháp và có hiệu lực pháp luật. Vì vậy, bên liên quan không đồng ý với yêu cầu của Người yêu cầu và đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu của Người yêu cầu.

Tại phiên họp xét đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài:

Bên yêu cầu trình bày: Bên yêu cầu giữ nguyên yêu cầu đề nghị Hội đồng xét đơn hủy Phán quyết trọng tài theo các chứng cứ, tài liệu đã cung cấp và trình bày trong quá trình Tòa án giải quyết vụ việc. Xác nhận các tài liệu, chứng cứ về việc tranh chấp đã nộp đầy đủ tại VIAC.

Bên liên quan trình bày: Bên yêu cầu nộp đơn đến Tòa án yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài khi đã hết thời hạn theo quy định vì theo quy định thì thời hạn nộp đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài là 30 ngày. Ngày 17/6/2022, bên yêu cầu nhận được phán quyết nên thời hạn nộp đơn yêu cầu hủy là từ ngày 18/6/2022 đến hết ngày 17/7/2022 nhưng ngày 18/7/2022 bên yêu cầu mới nộp đơn (ngày 19/7/2022 Tòa án Hà Nội mới nhận được đơn) là hết thời hạn. Ngoài ra, bên liên quan giữ nguyên các ý kiến đã trình bày tại Tòa và đề nghị Hội đồng xét đơn không chấp nhận Đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài vì các lý do Bên yêu cầu đưa ra không có căn cứ pháp lý. HĐTT đã xét xử vụ kiện đúng theo quy định của pháp luật và Quy tắc trọng tài vụ tranh chấp 85/21 ngày 15/6/2022 của Trung tâm trọng tài Quốc tế Việt Nam.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

Hội đồng xét đơn đã tuân thủ đúng quy định pháp luật tố tụng, đương sự đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật.

Về đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài nộp đúng thời gian luật định. Phán quyết trọng tài đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật nên không có căn cứ chấp nhận yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài của Bên yêu cầu. Cụ thể là Hội đồng trọng tài có thẩm quyền giải quyết vụ việc theo đúng thỏa thuận của các bên, đúng thành phần và trong quá trình xét xử HĐTT không vi phạm Quy tắc trọng tài. Hội đồng trọng tài đã xem xét kỹ và đầy đủ toàn bộ vụ việc cũng như quyền yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn trên cơ sở ủy quyền của bên thụ hưởng. Theo điều 13 Luật Trọng tài thương mại thì nguyên đơn mất quyền yêu cầu. Nội dung Phán quyết không trái với những nguyên tắc cơ bản pháp luật Việt Nam. Lý do xin hủy Phán quyết trọng tài là không có căn cứ. Phán quyết trọng tài không vi phạm một trong các trường hợp quy định tại Điều 68 LTTM, đề nghị Hội đồng xét đơn ra Quyết định không hủy Phán quyết trọng tài.

XÉT THẤY

Sau khi xem xét Đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 ngày 15/6/2022 của Hội đồng trọng tài và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc, ý kiến của những người được triệu tập đến phiên họp và quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân TP Hà Nội, Hội đồng xét đơn nhận thấy:

Về tố tụng:

Ngày 15/6/2022, VIAC ban hành Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 giữa Nguyên đơn: Công ty TNHH vận tải xăng dầu NPĐ và Bị đơn: Tổng Công ty CP PTI. Theo văn bản biên nhận của VIAC thì ngày 17/6/2022, Công ty

NPD đã nhận được phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21. Khoản 1 điều 69 Luật Trọng tài thương mại quy định: “Trong thời hạn 30 ngày, kể từ ngày nhận được phán quyết trọng tài, nếu một bên có đủ căn cứ để chứng minh được rằng Hội đồng trọng tài đã ra phán quyết thuộc một trong những trường hợp quy định tại khoản 2 Điều 68 của Luật này, thì có quyền làm đơn gửi Tòa án có thẩm quyền yêu cầu hủy phán quyết trọng tài. Đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài phải kèm theo các tài liệu, chứng cứ chứng minh cho yêu cầu hủy phán quyết trọng tài là có căn cứ và hợp pháp.” Theo quy định tại khoản 2 điều 47 Bộ luật dân sự thì thời hạn được tính kể từ này tiếp theo liền kể ngày nhận văn bản (tức là ngày 18/6/2022). Do vậy thời hạn để người yêu cầu thực hiện quyền gửi đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài là 30 ngày kể từ ngày 18/6/2022 đến hết ngày 17/7/2022. Tuy nhiên, ngày 17/7/2022 là ngày chủ nhật nên ngày 18/7/2022 Công ty NPD gửi đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài và các tài liệu đến Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội được Hội đồng xét đơn chấp nhận và xác định là đơn nằm trong thời hạn. Vì vậy, theo quy định tại khoản 2 Điều 31 Bộ luật tố tụng dân sự, điểm g khoản 2, khoản 3 Điều 7, Điều 69 luật Trọng tài thương mại thì Bên yêu cầu nộp đơn trong thời hạn luật định và Tòa án nhân dân TP Hà Nội tiến hành thụ lý và giải quyết vụ việc là đúng thẩm quyền.

Về nội dung: Xét các căn cứ mà bên yêu cầu đưa ra đề nghị Tòa án hủy phán quyết trọng tài, Hội đồng xét đơn thấy:

Bên yêu cầu cho rằng phán quyết trọng tài không công bằng, khách quan theo quy định của pháp luật Việt Nam: Cụ thể: Hội đồng trọng tài chủ yếu căn cứ vào tài liệu của bị đơn, không xem xét tài liệu của nguyên đơn, Hội đồng trọng tài căn cứ vào kết luận của đơn vị giám định được chỉ định bởi bị đơn là không khách quan, thiếu công bằng. Về ý kiến này của bên yêu cầu, Hội đồng xét đơn thấy:

Trong quá trình tố tụng trọng tài, Hội đồng trọng tài đã có nhiều thông báo cho các bên về việc yêu cầu các bên gửi văn bản ý kiến, bản tự bảo vệ và các tài liệu, chứng cứ kèm theo để chứng minh cho yêu cầu của mình. Tại phiên họp giải quyết tranh chấp, các bên đều xác nhận không còn bất kỳ tài liệu hoặc chứng cứ liên quan nào để cung cấp. Bên yêu cầu (Công ty NPD) cho rằng Hội đồng trọng tài chỉ dựa vào kết luận của đơn vị giám định được chỉ định bởi bị đơn là Công ty giám định BĐ là không công bằng, khách quan. Hội đồng xét đơn thấy: Tại điều 7 của hợp đồng bảo hiểm, các bên có thỏa thuận: về việc khi bị xảy ra tai nạn, có tổn thất thì bên C, bên D phải thông báo ngay bằng mail/điện thoại cho bên B (Công ty PTI) và bên A (ngân hàng hàng hải) để biết mọi thông tin về sự cố để bàn bạc, giám định và đề ra hướng giải quyết thích hợp nhằm ngăn chặn tổn thất tới mức thấp nhất. Như vậy, ngay tại hợp đồng này, các bên đã thống nhất và hiểu việc giám định sẽ do công ty PTI chỉ định. Thực tế, ngay sau khi xảy ra tổn thất, bên yêu cầu đã thực hiện việc gửi hồ sơ bồi thường cho Công ty giám định BĐ (là đơn vị giám định do Công ty PTI chỉ định). Về thẩm quyền giám định, Công

ty NPĐ cũng không có phản đối gì mà chỉ phản đối và không đồng ý với kết luận của đơn vị giám định. Khoản 2 điều 48 Luật kinh doanh bảo hiểm quy định: . “Trong trường hợp các bên không thống nhất về nguyên nhân và mức độ tổn thất thì có thể trưng cầu giám định viên độc lập, trừ trường hợp có thoả thuận khác trong hợp đồng bảo hiểm. Trong trường hợp các bên không thoả thuận được việc trưng cầu giám định viên độc lập thì một trong các bên được yêu cầu Tòa án nơi xảy ra tổn thất hoặc nơi cư trú của người được bảo hiểm chỉ định giám định viên độc lập. Kết luận của giám định viên độc lập có giá trị bắt buộc đối với các bên”. Tuy nhiên, trước và trong quá trình tố tụng trọng tài thì bên yêu cầu đã từ chối quyền của mình theo quy định trên, cụ thể là không trưng cầu giám định viên độc lập hoặc yêu cầu Tòa án chỉ định giám định viên độc lập. Công ty giám định BĐ cũng thực hiện việc giám định trên cơ sở hồ sơ do bên yêu cầu cung cấp. Mặt khác, đối với nguyên nhân gây ra tổn thất, ngoài các tài liệu đã nộp cho Hội đồng trọng tài thì bên yêu cầu không nộp bổ sung được tài liệu nào khác. Do vậy, ý kiến của bên yêu cầu cho rằng Hội đồng trọng tài căn cứ vào kết luận của Công ty giám định BĐ để không chấp nhận yêu cầu của bên yêu cầu là không có căn cứ.

Trong suốt quá trình giải quyết tranh chấp, Hội đồng trọng tài đã gửi các văn bản, chứng cứ của các đương sự gửi Hội đồng trọng tài cho các bên để các bên có ý kiến phản hồi. Các bên đều không có phản đối gì về thành phần Hội đồng trọng tài, thẩm quyền Hội đồng trọng tài và các trình tự, thủ tục trọng tài khác.

Về việc đánh giá chứng cứ: Tranh chấp của các bên chủ yếu là tranh chấp về nguyên nhân gây tổn thất của hộp số máy chính của tàu. Trên cơ sở hồ sơ yêu cầu bồi thường của bên yêu cầu gửi Công ty giám định, kết luận giám định, Hội đồng trọng tài cũng lắng nghe và dành nhiều thời lượng trong phiên họp để nghe ý kiến của các bên, của người làm chứng, tạo điều kiện để cả hai bên đưa ra chứng cứ, luận điểm chứng minh cho yêu cầu của mình. Như vậy, Hội đồng xét đơn thấy rằng Hội đồng trọng tài xem xét giải quyết vụ việc một cách khách quan, công bằng.

Về ý kiến của bên yêu cầu cho rằng: Phán quyết trọng tài có sai sót dẫn đến không bảo đảm quyền lợi của các bên trong hợp đồng bảo hiểm, vi phạm nguyên tắc cơ bản của pháp luật Việt Nam. Điều 8 hợp đồng bảo hiểm quy định PTI có nghĩa vụ và trách nhiệm thanh toán bảo hiểm cho chủ tàu là Ngân hàng TMCP Hàng hải Việt Nam. Tuy nhiên, Hội đồng trọng tài đã không xem xét, xác định Ngân hàng HH là bên có quyền khởi kiện mà lại xác định bên khai thác tàu là Công ty NPĐ là bên có quyền, bên thụ hưởng trong khi Công ty NPĐ chỉ là bên nhận quyền chứ không thể là chủ thể khởi kiện thụ hưởng bảo hiểm nên phán quyết của Hội đồng trọng tài làm mất quyền khởi kiện của Ngân hàng Hàng hải Việt Nam, vi phạm khoản 3 điều 4 Bộ luật dân sự 2005.

Xem xét ý kiến này của bên yêu cầu, Hội đồng xét đơn thấy:

Ngày 08/11/2021, VIAC nhận được đơn khởi kiện của Công ty NPĐ khởi kiện đối với Tổng Công ty Cổ phần PTI. Theo quy tắc trọng tài, Hội đồng trọng tài đã gửi đơn khởi kiện cho bị đơn. Trên cơ sở đó, bị đơn đã có bản tự bảo vệ số 01 ngày 25/01/2022 trong đó nêu rõ quan điểm của bị đơn về việc nguyên đơn không có quyền khởi kiện.

Sau khi bị đơn có bản tự bảo vệ số 01, nguyên đơn nộp đơn sửa đổi và bổ sung lần 1 đơn khởi kiện kèm theo Giấy ủy quyền của Ngân hàng HH (MSB) về việc MSB đồng ý đề nguyên đơn là Công ty NPĐ sẽ thay mặt cho MSB trong hợp đồng bảo hiểm số 036 làm việc với các bên liên quan đến sự cố tàu SW hỏng hộp số máy chính (người ký giấy ủy quyền là giám đốc quản lý rủi ro bảo hiểm của MSB là Phạm Việt Hà.

Tuy nhiên, sau khi tra cứu thông tin về người đại diện theo pháp luật của MSB, bị đơn đã có ý kiến về việc người ký giấy ủy quyền không phải là người đại diện theo pháp luật của MSB vì tại thời điểm ủy quyền thì người đại diện theo pháp luật của MSB là Nguyễn Hoàng Linh. Do vậy, bị đơn vẫn bảo lưu ý kiến tại bản bảo vệ số 405 ngày 25/01/2022

Trên cơ sở đó, ngày 24/3/2022, MSB tiếp tục có văn bản số 1891 về việc MSB đồng ý đề nguyên đơn thay mặt cho MSB trong hợp đồng bảo hiểm số 036 làm việc với các bên liên quan sự cố tàu Southern Wealth hỏng hộp số máy chính (người ký giấy ủy quyền là người đại diện theo pháp luật của MSB là Nguyễn Hoàng Linh)

Như vậy, theo Giấy ủy quyền ngày 24/3/2022 của MSB nêu trên thì việc nguyên đơn khởi kiện tại VIAC đối với bị đơn là có thẩm quyền. Ngay sau khi có giấy ủy quyền số 1891 nêu trên của MSB thì các bên đều đồng ý và không có ý kiến phản đối gì về quyền khởi kiện của nguyên đơn cũng như không khiếu nại gì về việc nguyên đơn cho rằng MSB đã mất quyền khởi kiện. Việc ủy quyền của MSB đối với nguyên đơn để khởi kiện tại VIAC là tự nguyện và phù hợp quy định của pháp luật nên bên yêu cầu cho rằng phán quyết của Hội đồng trọng tài làm mất quyền khởi kiện của MSB là không có căn cứ.

Từ những phân tích trên, thấy rằng luận cứ của bên yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 ngày 15/6/2022 của VIAC là không có căn cứ nên không chấp nhận

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp với tài liệu có trong hồ sơ vụ việc và phù hợp quy định của pháp luật

Từ những phân tích trên, thấy: Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 ngày 15/6/2022 của VIAC không thuộc một trong các trường hợp bị hủy quy định tại điểm a khoản 2 điều 68 Luật Trọng tài thương mại. Do vậy, yêu cầu của Công ty NPĐ về việc đề nghị hủy phán quyết trọng tài không được chấp nhận.

Về lệ phí: Bên yêu cầu phải chịu lệ phí xét đơn yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

- Căn cứ khoản 2 Điều 31, Điều 414, Điều 415 Bộ luật tố tụng dân sự;
- Căn cứ Điều 3, Điều 68, Điều 69, Điều 71 và Điều 72 Luật trọng tài thương mại;
- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ quốc hội ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

1. Không chấp nhận yêu cầu của Công ty TNHH vận tải xăng dầu NPĐ về việc đề nghị hủy Phán quyết trọng tài vụ tranh chấp số 85/21 ngày 15/6/2022 của Trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam (VIAC).

2. Về lệ phí: Công ty TNHH vận tải xăng dầu NPĐ phải chịu 500.000 (năm trăm nghìn) đồng lệ phí yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 01213 ngày 01/12/2022 của Cục thi hành án dân sự thành phố Hà Nội.

3. Quyết định này là quyết định cuối cùng và có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký, các bên đương sự, Hội đồng trọng tài không có quyền khiếu nại, kháng cáo, Viện kiểm sát không có quyền kháng nghị.

Nơi nhận:

- Các bên đương sự;
- HĐTT VIAC;
- Cục THADS TP. Hà Nội;
- VKSND TP Hà Nội;
- Lưu hồ sơ, VP, TKT.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT ĐƠN YÊU CẦU
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Hoàng Minh Thành

